

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Хрещатик, 30, тел. (044) 206-38-44, факс (044) 531-36-92
E-mail: kanc@mev.gov.ua, сайт: <http://mpe.kmu.gov.ua>, код згідно з ЄДРПОУ 37471933

Народному депутату України
Марченку О.О.

На № _____ від _____

Про облаштування засобами дистанційної
передачі даних вузлів обліку газу

Шановний Олександр Олександровичу!

На виконання доручення Кабінету Міністрів України від 19.07.2018 № 28118/1/1-18 до листа Голови Верховної Ради України Парубія А.В. від 06.07.2018 № 11/10-2701 Міністерство енергетики та вугільної промисловості України (спільно з Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг) розглянуло Ваш депутатський запит від 04.07.2018 № 07-10 щодо зняття зобов'язань з підприємців у встановленні вузлів обліку природного газу засобами дистанційної передачі даних за власний рахунок і повідомляє.

З 01 жовтня 2015 року правові засади функціонування ринку природного газу України, заснованого на принципах вільної конкуренції, належного захисту прав споживачів та безпеки постачання природного газу, а також здатного до інтеграції з ринками природного газу держав – сторін Енергетичного Співтовариства, у тому числі шляхом створення регіональних ринків природного газу, визначаються Законом України «Про ринок природного газу» (далі – Закон).

Закон є ключовим документом, що встановлює на українському ринку природного газу європейські норми, визначені в Третньому енергетичному пакеті, зокрема в Директиві 2009/73/ЄС Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу стосовно спільних правил для внутрішнього ринку природного газу та Регламенті 715/2009 Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу про умови доступу до мереж передачі природного газу.

Відповідно до частини 1 статті 4 Закону України «Про ринок природного газу» державне регулювання ринку природного газу здійснює Регулятор у межах повноважень, визначених цим Законом та іншими актами законодавства. Відповідно до статті 1 Закону Регулятором є Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП).

Відповідно до пункту 6 частини третьої статті 4 Закону до компетенції Регулятора на ринку природного газу належать затвердження кодексів

Міністерство енергетики та вугільної
промисловості України
№НД/1-31-1852 від 14.08.2018

31

16.08.2018 09:51

173694

226769

газотранспортних систем, газорозподільних систем, газосховищ та установки LNG.

На виконання вимог Закону постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 (далі – Постанова) було затверджено Кодекс газорозподільних систем, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1379/27824 (далі – Кодекс ГРМ), який визначає взаємовідносини операторів газорозподільних систем із суб'єктами ринку природного газу, а також правові, технічні, організаційні та економічні засади функціонування газорозподільних систем.

Згідно з положеннями пункту 4 Постанови власникам комерційних вузлів обліку природного газу (крім комерційних вузлів обліку, які використовуються в побуті) необхідно забезпечити облаштування засобами дистанційної передачі даних власні комерційні вузли обліку.

Так, відповідно до пунктів 1-2 глави 3 розділу X Кодексу ГРМ з метою удосконалення системи комерційного обліку природного газу, підвищення рівня достовірності вимірювання об'єму природного газу комерційними вузлами обліку в газорозподільних системах та для забезпечення належної організації добового балансування на ринку природного газу України Оператори ГРМ та їх суміжні суб'єкти ринку природного газу, зокрема споживачі, повинні здійснювати відповідні заходи з організації та облаштування комерційних вузлів обліку природного газу засобами дистанційної передачі даних.

Заходи з забезпечення облаштування засобами дистанційної передачі даних власних комерційних вузлів обліку здійснюються за рахунок їх власників з урахуванням відомостей щодо власності на такі комерційні вузли обліку, наведені в актах розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності сторін, що є невід'ємною частиною Типового договору розподілу природного газу, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2498 (далі – Типовий договір розподілу), зареєстрований у Мін'юсті від 06.11.2015 за № 1384/27829.

Водночас Оператор ГРМ за власний рахунок здійснює організацію та облаштування комерційних вузлів обліку засобами дистанційної передачі даних, які є власністю Оператора ГРМ. У цьому разі споживачі не мають права відмовити Оператору ГРМ у здійсненні таких заходів.

Відповідно до рекомендацій НКРЕКП з метою запровадження єдиного підходу до облаштування комерційних вузлів обліку природного газу споживачів засобами дистанційної передачі даних, на веб-сторінках операторів газорозподільних систем в мережі Інтернет було розміщено уніфіковані вимоги щодо: протоколу передачі даних; каналів зв'язку, які будуть застосовуватись для зчитування та передачі даних з комерційного вузла обліку; апаратного та програмного інтерфейсу лічильників; спільного використання введених в експлуатацію засобів дистанційної передачі даних, встановлених на комерційному вузлі обліку, та інших загальних вимог щодо облаштування засобів дистанційної передачі даних на комерційному вузлі обліку.

Отримання у Оператора ГРМ технічного завдання на проектування організації та облаштування засобів дистанційної передачі даних на комерційному вузлі обліку здійснюється безоплатно.

Разом з тим виконання робіт з облаштування комерційних вузлів обліку засобами дистанційної передачі даних належить до конкурентного ринку та не потребує отримання ліцензії НКРЕКП, а споживачі самостійно здійснюють закупівлю необхідного обладнання та обирають виконавця робіт

з облаштування комерційних вузлів обліку засобами дистанційної передачі даних.

Слід зазначити, що Регулятором постійно здійснюються заходи, направлені на вдосконалення положень актів вторинного законодавства, прийнятих на виконання вимог Закону України «Про ринок природного газу», з урахуванням норм Директив та Регламентів Європейського Союзу.

Так, з метою імплементації Регламенту (ЄС) від 26.03.2014 № 312/2014 про запровадження Кодексу ГРМ щодо балансування газу в газотранспортній системі (далі – Регламент ЄС № 312), який є частиною стандартних правил роботи на європейських ринках природного газу, Регулятором розроблено та прийнято постанову НКРЕКП від 27.12.2017 № 1437 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП щодо впровадження добового балансування на ринку природного газу та процедури розробки, подання і затвердження Плану розвитку газотранспортної системи на наступні 10 років», яка набрала чинності 01.08.2018.

Положення зазначеної постанови направлені на впровадження добового балансування на ринку природного газу, стимулювання постачальників самостійно врегульовувати власні небаланси, стимулювання розвитку оптового ринку газу, що значно збільшить привабливість українського газового ринку для енергетичних компаній та сприятиме швидкій інтеграції до європейського газового ринку.

Варто зазначити, що запровадження добового балансування на ринку природного газу є одним із важливих механізмів реалізації правил роботи на ринку природного газу відповідно до положень Регламенту ЄС № 312.

При цьому засоби дистанційної передачі даних, встановлені (організовані) на комерційному або дублюючому вузлі обліку, забезпечать на безперервній основі можливість дистанційного доступу до зазначених вузлів обліку з метою зчитування (контролю) та передачі їх даних каналами зв'язку до оператора газорозподільної системи, що, зі свого боку, забезпечить достовірною інформацією про щодобове споживання при здійсненні заходів з добового балансування в рамках реалізації положень Регламенту ЄС № 312.

Крім того, впровадження системи дистанційного зчитування показників лічильників відповідає вимогам статті 18 Закону та нормативно-правовим актам, прийнятим на виконання вимог зазначеного закону.

Водночас Регулятор наголошує, що віднесення витрат на облаштування комерційних вузлів обліку газу засобами дистанційної передачі даних до операційних витрат газорозподільного підприємства призведе до суттєвого зростання тарифів на послуги розподілу природного газу, що створить додаткове фінансове навантаження на всіх споживачів природного газу України, у тому числі побутових, а також тих, які станом на сьогодні виконали вимоги чинного законодавства та за власний рахунок забезпечили організацію та облаштування на власних комерційних вузлах обліку засобів дистанційної передачі даних.

Принагідно інформуємо, що оскільки розробником Кодексу ГРМ є НКРЕКП, унесення змін до нього належить до повноважень НКРЕКП.

З повагою

Міністр

І. Насалик